

[Holger Eriksen.]

sættes en bestemmelse om, at denne lettelse helt uden hensyn til, hvad der i øvrigt står i kontrakterne, helt og fuldt skal tilfalde lejerne, og jeg går videre ud fra, at jeg her får fuld tilslutning fra det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, der jo for nylig talte så rørende om hensynet til lejerne.

Jeg sagde for et øjeblik siden, at staten ydede godt 100 mill. kr., men det er ikke helt rigtigt. Finansministre er, ligegyldigt hvilken partifarve de har, altid af en ganske bestemt mentalitet: giver de med den ene hånd, så er de jo tilbøjelige til at ville tage med den anden, og det synes desværre også at gælde den højtærede finansminister, der i dag står for økonomien. Til gengæld for det, han vil yde eller rettere sagt lade socialministeren yde — men det bliver jo dog statens regnskab, det kommer til at ramme — vil han tage kommunernes andel i forlystelsesskatten på 16 mill. kr. og deres andel i afgiften af stærke drikke på 10,6 mill. kr.

Jeg forstår naturligvis nok den højtærede finansministers synspunkter, der vel er følgende: der sker ikke nogen skatteomlægning i bykommunerne, derfor har de egentlig heller ikke brug for nogen kompensation; og yderligere kan jeg tænke mig, at han gør gældende, at bykommunerne har forholdsvis mange flere folkepensionister end landkommunerne har, og som følge deraf får de en forholdsvis større andel af fordelene ved, at disse udgifter nu overføres til staten.

Jeg har svært ved at anerkende disse synspunkter, ikke fordi jeg tilfældigvis er valgt i en by, men fordi jeg synes, at de bryder med lighedsprincippet i skattefordelingen. For det første har jeg allerede peget på, at der jo aldeles ikke er tale om, at man i landkommunerne sammenlagt har betalt større skatter, end man har betalt i bykommunerne. Skal den ene part have lettelse, må den anden også have det uden derfor at skulle rammes på anden måde. For det andet ser jeg som nævnt statens overtagelse af folkepensionsudgifterne som en retfærdshandling, der burde have været gennemført på et tidligere tidspunkt og derfor i og for sig er uden forbindelse med amtskatterne. For det tredje er den omstændighed, at der er forholdsvis flere folkepensionister i byerne end på landet, for mig kun et bevis for, at den hidtidige ordning

har været uretfærdig. Hvis man så yderligere vil gøre gældende, at bykommunerne har en speciel fordel af deres andel i spiritusafgiften og forlystelsesskatten, og at også landboere går i biografen og drikker spiritus i byerne, må jeg henvise til, at man jo indtil nu har fundet det rimeligt, at købstæderne fik disse beløb.

Endvidere vil jeg henvise til det tab, som købstæderne lider ved flytning fra byerne ud på landet; meget tit er der ikke tale om en nedgang i folketallet, undertiden måske om det modsatte, men det er selve skatteindtægten, der ændres. Endnu i 1946 havde tilflytterne til Århus kommune 400 000 kr. større skatteindtægt end fraflytterne; i 1949 var der derimod for kommunen et tab på 2 mill. kr.; i 1953 var det steget til 5 mill. kr., i 1955 var det 6,5 mill. kr. og i 1958 7 mill. kr. Og udviklingen er fortsat på samme måde siden.

Denne omflytning er ikke først og fremmest skattemæssigt betonet; men det er klart, at skattemæssige begunstigelser for dem, der bor ude på landet, vil øge tendensen. I forvejen er centralkommunerne jo langt fra tilfredse med de godtgørelser, de opnåede ved den midlertidige ophævelse af erhvervsbeskatningen. Næste år skal denne sag ordnes endeligt. Det vil ikke blive let, hvis disse kommuner kan henvise til, at en del af den kompensation, som de fik sidst, var en større andel i forlystelsesskatten, men at man nu, samtidig med at ordningen i øvrigt løber videre, ikke bare tager den forhøjelse, som dengang blev ydet dem, men tager alt, hvad kommunerne hidtil har fået fra forlystelsesskatten. Jeg tror også, at det, i det øjeblik man skal forhandle med centralkommunerne om den endelige ordning af erhvervsbeskatningen, vil være meget uheldigt, hvis disse møder med en mistanke om, at de løfter, der gives dem, er nogle, som man ikke vil holde, og jeg mener i og for sig, at de har et vist grundlag for at nære en sådan mistillid, hvis man nu uden videre tager noget af det, som de dengang fik.

Jeg skal slutte med at udtale i anledning af, at der er fremsat ønske om at få behandlingen af disse lovforslag fremskyndet det mest mulige, at mit parti erklærer sig fuldstændig indforstået med, at arbejdet i udvalget må gøres så hurtigt som over-